

complex project 31 januari 2018

Het komt ons nog altijd als een vergissing voor dat de mogelijke opportuniteiten die de Haven van Zeebrugge biedt niet zijn meegenomen in het Alternatievenonderzoek. De studie die hierover werd uitgevoerd kan ook onvoldoende overtuigen. We lezen daar ook nergens dat bijkomende capaciteit in Zeebrugge het probleem van de vraag naar bijkomende capaciteit in Antwerpen onmogelijk kan oplossen.

Het is duidelijk dat de Haven van de toekomst vooral moet inzetten op nieuwe technologie en zuinig ruimtegebruik. Dat wil zeggen inbreiding. Een steeds verder ruimtebeslag hoort thuis in een ander tijdperk. Het gaat evenmin samen met de ideeën rond duurzaamheid.

Er is hier ook een grote tegenstrijdigheid met de klimaatdoelstellingen van de VR en die van het beleidsplan Ruimte Vlaanderen met name ivm de voorgenomen betonstop.

Dat de Saeftinghedokvarianten qua operationaliteit beter scoren dan de inbreidingsalternatieven heeft alles te maken met de gehanteerde maatstaven. Enerzijds wordt - in het kader van de verschillende inbreidingsalternatieven de bestaande haveninfrastructuur als een beperkende factor gezien voor de optimale ontwikkeling van bijkomende containercapaciteit. Anderzijds zijn mensen, gehuchten, een dorp, waardevol erfgoed in deze niet van tel. Vraag is of louter gemak hier opweegt tegen de vernietiging van een waardevol erfgoedlandschap? Zelfs rederijen kunnen moeilijk doen alsof ze in een maatschappelijk vacuum opereren.

Onmogelijk te negeren: de Europese natuurwetgeving. Het feit dat we hier bij elkaar zitten is juist omdat de vorige pogingen om een Saeftinghedok tot stand te brengen op de Europese natuurwetgeving gesneuveld zijn. Volgens de lezing van een deel van de VI administratie zouden de problemen inzake natuur kunnen opgelost worden met een meer formele - projectmatige - aanpak. En de nodige milderende maatregelen. Of dat zo is valt nog te bezien.

Ook op projectniveau moet voldaan worden aan de eisen van artikel 6, lid 4. Met name moet aan de hand van documenten worden aangetoond:

dat het voorgelegde alternatief, economische overwegingen buiten beschouwing gelaten, het minst schadelijk is voor de habitats, de soorten en de natuurlijke kenmerken van het "Natura 2000"-gebied

en dat geen ander haalbaar alternatief voorhanden is dat geen schadelijke gevolgen zou hebben voor de natuurlijke kenmerken van het gebied.

Vlaanderen behaalt de Europese natuurrichtlijnen niet. We staan nog ver van een gunstige staat van instandhouding.

In principe is schade aan natuur die significant is, uitgesloten.

De Europese regelgeving sluit een keuze voor alternatieven die waardevolle natuur vernietigen uit.

De regel is preventie. Behoud en beheer.

Natuurlijke habitats moeten bewaard. Derogatie met als gevolg compensatie is de hoge uitzondering. Het lijkt ons dat daar bij de beoordeling van de alternatieven onvoldoende rekening mee wordt gehouden.

Het lijkt bovendien logisch dat voor elk aspect dat binnen de scope van artikel 6.4 van de Europese Natuurwetgeving komt, een ruime inspraakprocedure plaatsvindt conform het complexe projecten-decreet.

Het zou niet logisch zijn dat men voor de zoektocht naar extra-containercapaciteit een breed alternatievenonderzoek organiseert. Maar anderzijds voor de consequenties hiervan inzake natuur terugvalt op zogenaamd 'beslist beleid' of de plannen van het GRUP afbakening Haven van Antwerpen of het Maatschappelijk Meest Haalbaar Alternatief, allemaal plannen die intussen vernietigd zijn door de Raad van State.

Los van dit alles, er is voor het eerst in 20 jaar de opportuniteit om met alle betrokken actoren tot een consensus te komen. Wij hopen dat daar in het licht van voorgaande ook naar kan toegewerkt worden.

Jan Creve

Doel 2020